

Huvudman

Jönköpings kommun
kontaktcenter@jonkoping.se

Beslut

Datum 2026-02-26
Dnr SI 2025:11924
Sida **1 (9)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Ribbaskolan F-6 i Jönköpings kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Jönköpings kommun att senast **den 26 maj 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande extra anpassningar, anmälan till rektorn om behov av särskilt stöd och beslut om åtgärdsprogram. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Jönköpings kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Jönköpings kommun ska vidta följande åtgärder

Extra anpassningar, anmälan till rektorn om behov av särskilt stöd och beslut om åtgärdsprogram

1. Se till att elever, som har bedömt vara i behov av extra anpassningar, ges sådana anpassningar. Rektorn ska under perioden **den 26 februari till och med den 19 maj 2026** följa upp och dokumentera vilka elever lärarna bedömer vara i behov av extra anpassningar samt följa upp att de eleverna ges de extra anpassningar som de behöver. Denna dokumentation (avidentifierad) ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 5 § skollagen, Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar)
2. Se till att vid minst ett tillfälle före **den 26 mars 2026** informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav gällande anmälan till rektorn om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Rektorn ska även förtydliga för personalen hur en sådan anmälan ska göras och att det för varje anmälan kommer att genomföras en utredning om eventuellt behov av särskilt stöd. Huvudmannen ska dokumentera när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska delges Skolinspektionen i samband med

huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 34 § a och 3 kap. 7 skollagen)

3. Se till att alla elever som, trots extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, befaras inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas anmäls till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att extra anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska dokumentera hur många anmälningar som inkommit under perioden **den 26 februari till och med den 19 maj 2026** samt vilket datum en anmälan gjorts för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)
4. Se till att rektorn för varje avslutad utredning om särskilt stöd fattar beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller inte utarbeta åtgärdsprogram. Rektorn ska dokumentera hur många sådana beslut som fattas, vad som beslutats samt vilka elever besluten gäller avseende perioden **den 26 februari till och med den 19 maj 2026**. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 9 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser att rektorn startar en utredning av elevens behov av särskilt stöd, samråd med elevhälsan vid utredning av särskilt stöd, beslut om särskild undervisningsgrupp, enskild undervisning och anpassad studiegång, åtgärdsprogrammets innehåll samt att särskilt stöd ges i enlighet med en elevs beslutade åtgärdsprogram.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:11924) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2025 inlett en tillsyn av Ribbaskolan F-6 i Jönköpings kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Ribbaskolan F-6 följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektorn den 20–21 januari 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat betygskataloger och elevers åtgärdsprogram. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra anpassningar, anmälan till rektorn om behov av särskilt stöd och beslut om åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Av intervjuer med lärare framgår att alla elever i behov av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen inte ges det. Lärare uppger exempelvis att de inte hinner ge extra anpassningar till alla elever på grund av att det finns stora elevgrupper och att de personella resurserna inte räcker till. Enligt lärarna ges inte heller extra anpassningar i alla ämnen. Av intervju med elevhälsan framgår att lärare inte alltid ger extra anpassningar till elever som är i behov av det, då de inte hinner eller att lärarna inte har tillgång till all information i skolans digitala system. Av intervju med rektorn framgår att rektorns uppfattning är att eleverna ges de extra anpassningar som eleverna är i behov av.

Anmälan till rektorn om behov av särskilt stöd

Av dokumentstudier samt intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att det finns flera elever som befaras inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska

uppfyllas, trots att eleverna ges extra anpassningar, och som inte är anmälda till rektorn för utredning av behov av särskilt stöd.

Enligt lärarna är det otydligt för dem när en anmälan ska göras för elever som befaras inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Av intervju med elevhälsan framgår att det inte görs anmälningar, om elever inte klarar alla delmål, beroende på vilket ämne det gäller. Av intervju med rektorn framgår att det förekommer att lärare inte anmäler eleven utan fortsätter med extra anpassningar trots att det inte sker någon progression.

Beslut om åtgärdsprogram

Av samtliga intervjuer framgår att rektorn alltid fattar beslut om att utarbeta åtgärdsprogram, där eleven och elevens vårdnadshavare underrättas om det fullständiga innehållet i beslutet och hur det går till att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd. Av intervju med rektorn framgår dock att rektorn inte alltid fattar beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram i de fall utredningen visar att eleven inte är i behov av särskilt stöd. Istället görs en notering i skolans digitala system inom utredningen att ett åtgärdsprogram inte ska upprättas.

Rättslig reglering

Extra anpassningar

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 5 § skollagen)

Rektorn har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp de behöver. (Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar)

Anmälan till rektorn om behov av särskilt stöd

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att

1. all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet, och
2. personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som

huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling. (2 kap. 34 a § skollagen)

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. (3 kap. 7 § skollagen)

Av förarbeten till skollagen framgår att alla som arbetar i skolan har ett ansvar för att uppmärksamma de elever som behöver särskilda stödåtgärder och föra detta vidare till rektorn. Anmälningsskyldigheten kan i det enskilda fallet gälla en lärare, personal inom elevhälsan eller annan skolpersonal. Om en elevs stödbehov uppmärksammas av en lärare inom ramen för den undervisning som läraren ansvarar för, är läraren skyldig att anmäla detta till rektorn. (Prop. 2009/10:165 s. 664)

Beslut om åtgärdsprogram

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § 3 stycket skollagen).

Av förarbetena till skollagen framgår bland annat att om en utredning visar att eleven inte behöver något särskilt stöd måste ett formellt beslut fattas om att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas, vilket också är ett nytt förslag i denna lag. Detta är en förutsättning för att frågan om särskilt stöd ska kunna överprövas efter överklagande hos Skolväsendets överklagandenämnd. (Prop. 2009/10:165 s. 665)

Skolinspektionens bedömning

Extra anpassningar

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med extra anpassningar på skolenheten. Även om rektorn är av uppfattningen att alla elever, som är i behov av det, ges extra anpassningar visar intervju med lärare och elevhälsan det motsatta. Av tillsynen framgår att samtliga elever som är i behov av extra anpassningar inte ges det inom ramen för den ordinarie undervisningen. Lärare beskriver att det finns elever som befaras

att inte uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas och som inte ges extra anpassningar utifrån elevernas identifierade behov på grund av att det saknas resurser i form av tid och personal. Bilden av att inte samtliga elever får extra anpassningar i enlighet med sina behov bekräftas också av elevhälsan. Mot bakgrund av att det huvudsakligen ankommer på lärarna att bedöma om en elev är i behov av extra anpassningar bedömer Skolinspektionen att det är sannolikt att alla elever inte ges extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen i enlighet med deras behov. Sammantaget innebär detta att skolenheten inte lever upp till författningarnas krav. Att elever inte ges extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen utifrån elevers identifierade behov innebär att eleven inte får det stöd som hen har rätt till. På sikt riskerar det att påverka elevens förutsättningar att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning som minst ska uppfyllas.

Anmälan till rektorn om behov av särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det finns brister vad gäller anmälan till rektorn om utredning av elevers behov av särskilt stöd. Tillsynen visar att det finns elever som inte uppfyller de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att eleverna ges extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, men som inte är anmälda till rektorn för utredning av behov av särskilt stöd. Tillsynen visar också att det är otydligt för lärare när en anmälan ska göras. Om en anmälan till rektorn uteblir för en elev riskerar eleven att bli utan det särskilda stöd som hen kan ha behov av och har rätt till enligt skollagen.

Beslut om åtgärdsprogram

Skolinspektionen bedömer att det finns brister vad gäller beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram. Tillsynen visar att det finns elever vars behov av särskilt stöd har utretts, där utredningen visat att eleven inte behöver särskilt stöd och att det inte alltid fattas ett formellt beslut om att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. Därmed underrättas inte eleven och elevens vårdnadshavare om det fullständiga innehållet i beslutet samt hur det går till att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Jönköping kommuns verksamhet vid Ribbaskolan F-6 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra anpassningar, anmälan till rektorn om behov av särskilt stöd samt beslut om åtgärdsprogram. Det finns därför

skäl att förelägga Jönköpings kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Utredning av elevens behov av särskilt stöd, samråd med elevhälsan vid utredning av särskilt stöd, beslut om särskild undervisningsgrupp, enskild undervisning och anpassad studiegång, åtgärdsprogrammets innehåll samt att särskilt stöd ges i enlighet med en elevs beslutade åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Rektorn startar en utredning av elevens behov av särskilt stöd

Av samtliga intervjuer framgår att rektorn startar en utredning av elevens behov av särskilt stöd. Rektorn startar också en utredning om en elev uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Samråd med elevhälsan vid utredning av särskilt stöd

Av intervjuer med rektorn, elevhälsan och lärare framgår att samråd sker med elevhälsan när en elevs behov av särskilt stöd utreds.

Beslut om särskild undervisningsgrupp, enskild undervisning och anpassad studiegång

Av såväl dokumentstudier som av samtliga intervjuer framgår att det är rektorn som fattar beslut om särskild undervisningsgrupp, enskild undervisning och anpassad studiegång.

Åtgärdsprogrammets innehåll

Skolinspektionen har under tillsynsbesöket tagit del av åtgärdsprogram. Av samtliga åtgärdsprogram som har granskats framgår vem som fattar beslut, elevens stödbehov samt de åtgärder som bedöms ska tillgodose elevens stödbehov. Vidare framgår datum för uppföljning och utvärdering samt vem som är ansvarig. Utöver detta framgår även en överklagandehänvisning av samtliga granskade åtgärdsprogram.

Särskilt stöd ges i enlighet med elevens beslutade åtgärdsprogram

Av samtliga intervjuer framgår att särskilt stöd ges i enlighet med en elevs beslutade åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven

uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 7 § skollagen)

Vidare framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges

1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §,
2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller
3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §. (3 kap. 9 § skollagen)

För en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. (3 kap. 10 § skollagen)

Om det finns särskilda skäl, får ett beslut enligt 9 § för en elev i grundskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till. (3 kap. 11 § skollagen)

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen. (3 kap. 12 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Anna Åhman Lundberg

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Åhman Lundberg

X Cecilia Asplid

Föredragande
Signerat av: Cecilia Asplid